

POSUDEK OPONENTA DIPLOMOVÉ PRÁCE

Název práce: Tereza Hönigová
Autor práce: Vnitřní migrace cizinců v Česku a její zákonitosti

Formální náležitosti práce (zatrhněte Vaši volbu)

Formální úprava: výborná / velmi dobrá / dobrá / nevyhovující
Stylistická úroveň: výborná / velmi dobrá / dobrá / nevyhovující
Citační úroveň: výborná / velmi dobrá / dobrá / nevyhovující

Komentář (vč. kvality grafiky, (ne)přiměřenosti délky práce aj.)

Z formální stránky je práce v pořádku. Její rozsah je spíše minimalistický: 66 stran, z toho 54 vlastní text vč. tabulek a grafiky. Ta je poměrně podařená a přehledná, nedá se jí po vizuální stránce nic vytknout. Autorka však patrně vyřadila z práce na poslední chvíli jeden graf, a tak jsou všechny odkazy na grafy v textu počínaje grafem 4 o jedna posunuté; na graf 3 či tabulku 4 není odkazováno vůbec. Práce také obsahuje jakési přílohy 1-3, na něž však není v textu nikterak odkazováno a není ani uveden jejich zdroj či cokoliv jiného. Velmi kladně hodnotím mapy migračních toků v rámci obou studovaných krajů. Jsou přehledné a dobře vypovídající a je za nimi vidět kus práce. Je proto škoda, že jejich kvalitu pak srážejí chybějící legenda (!) či i takové zbytečnosti jako červenou vlnovkou podtržené názvy těch měst, které nezná program MS Word.

Češtinářská úroveň vykazuje zajímavou tendenci: zpočátku má práce dobrou stylistiku a gramatické chyby se vyskytují jen vzácně, s přibývajícimi stránkami však jde úroveň textu výrazně dolů a svého dna dosahuje v půlce šesté kapitoly, kde je řada gramatických chyb (zejm. v interpunkci) a na některých místech se pak namísto souvislých vět objevují jen jakési fragmenty (př., str. 39: „Bez rozdílu jestli pro danou práci měli kvalifikaci či neměli.“). V dalších částech se již opět úroveň textu zvedá na přijatelnou hladinu.

Velmi problematickou stránkou práce je její citační úroveň. Formálně sice citace povětšinou odpovídají katederní normě (nedostatkem pouze je, že u doslovných citací není uvedeno číslo strany), nicméně autorka v textu citace až příliš často opomíjí. V důsledku toho např. v úvodu není ani jedna citace (krom BP autorky) a tentýž problém se opakuje i dále. Jako ukázkový příklad lze uvést větu „Vědci obecně očekávali, že s rostoucí délkou pobytu v cílové zemi a s rostoucí integrací, budou migranti směřovat k větší prostorové disperzi. (str. 13)“ Ačkoliv lze tuto větu považovat za pravdivou (toto očekávání odpovídá modelu prostorové asimilace), nikde žádní konkrétní vědci (ani tato teorie) citováni nejsou.

Obsah práce

Cíle, výzkumné otázky, hypotézy (přiměřenost cílů, geografický charakter a relevance cílů, teoretické podložení hypotéz aj.)

Práce je založena na pěti výzkumných otázkách, které se všechny týkají očekávání autorky o charakteru vnitřní migrace Vietnamců v České republice. Ačkoliv otázky dávají smysl, chybí jejich propojení s jakoukoliv literaturou (nebo tato není uvedena) a není tedy jasné, na základě čeho volila autorka právě tyto otázky.

Práce s literaturou (*teoretické ukotvení práce, diskuse a kritické zhodnocení literatury aj.*)

Práce s literaturou je spíše průměrná, její slabinou je opomíjení zahraniční literatury – citováno je toliko deset zahraničních prací. Tomu odpovídá skutečnost, že jsou jednotlivé koncepty spíše jen stručně popsány na základě maximálně několika prací a chybí jejich širší kritická diskuse. Hlavní koncept, o který se práce opírá (migrační síť) je shrnut na jediné straně, též institucionální teorii by asi slušelo více než jen pouhá zmínka, pakliže skrze ni do jisté míry autorka zdůvodňuje imigraci Vietnamců na české území. Jinak však problematiku Vietnamců v České republice nastudovala autorka solidně a na základě adekvátního množství zdrojů. Pozitivem je i to, že je teoretická část napsána srozumitelně a má poměrně logickou strukturu.

Metodika práce (*vhodnost aplikovaných metod, kvalita a vhodnost použitých dat aj.*)

Nevýhodou kapitoly „Použité metody a data“ je, že popisuje pouze data a vůbec se nezmiňuje o konkrétních metodách (dotazníkové šetření není metoda, ale způsob získání dat). Jak je však vidět z analytické části, práce žádných pokročilejších metod nevyužívá. Popis dat i jejich následné zpracování je nicméně adekvátní, autorka využila většinu toho, co bylo k danému tématu k dispozici.

Analytická část práce (*správnost a interpretace výsledků, detailnost, struktura a provázanost analýzy*)

Analytická část je velmi dobře strukturovaná, když se záběr jednotlivých empirických kapitol postupně zužuje. V první z nich autorka vhodně seznamuje čtenáře s různými charakteristikami Vietnamců v České republice a srovnává je s dalšími významnými migračními skupinami. Zde bych snad jen očekával větší prostor geografické části, tj. prostorového rozmístění Vietnamců (zejm. několik jednoduchých map).

Druhá část se zabývá až příliš popisně výsledky dotazníkového šetření. Podobně jako v předešlé části zjednodušuje orientaci v datech řada názorných grafů, někdy by však namísto výčtu čísel v textu bylo dobré použít více tabulek. Ačkoliv jsou výsledky vhodně interpretovány, bylo by žádoucí použít i jiné postupy než jen pouhé uvedení, kolik procent příslušníků dané migrační vlny odpovědělo na tu či onu otázku; například by mohly být rozdíly mezi skupinami (dle migrační vlny, pohlaví apod.) ověřeny pomocí chí-kvadrát testu. Zajímavé by zde také bylo srovnání s druhou skupinou obsaženou v dotazníku, Ukrajinci.

Poslední část se detailněji zaměřuje na dva kraje, což je dobrý nápad: takovýto přístup umožňuje autorce jít více do hloubky a zkoumat podrobněji konkrétní prostorové volby respondentů. Tento potenciál však zůstal do značné míry nevyužit, tato část je příliš krátká a udržuje si spíše extenzivnější charakter. Pakliže autorka uvádí, že většina migrantů šla zpočátku do Chebu a jen někteří jinam, proč šla ta většina do Chebu? Co vedlo ty ostatní, že šli jinam? Největším plusem této části jsou již zmíněné mapy migračních toků, opět ale chybí jejich hlubší interpretace. Proč se

například právě Most stal tak významným centrem vnitřního stěhování Vietnamců? Co vedlo některé respondenty k tomu, že se z Ústeckého kraje stěhovali do regionálních center na druhém konci republiky (Č. Budějovice, Brno, Ostrava)? Autorka sice uvádí, jaké jsou hlavní důvody volby prvního místa pobytu či následného stěhování, nijak však nerozlišuje, zda se tyto důvody liší dle toho, jaká cílová místa si tito imigranti zvolili.

Závěry práce (odpovědi na výzkumné otázky, zasazení závěrů do širšího kontextu výzkumu aj.)

Závěr práce se sestává výhradně ze zhodnocení výzkumných otázek, a to víceméně formou výtahu z empirické části práce. Chybí zde bohužel až na jednu výjimku zařazení do kontextu dosavadního výzkumu a není tak jasné, zda zjištění autorky podporují či vyvracejí dřívější závěry. Též v závěru (na rozdíl od analytické části) chybí kritické zhodnocení výsledků, nebyl též učiněn žádný pokus o jejich zobecnění.

Celkové zhodnocení práce (vč. přínosů práce, provázanosti teoretické a analytické části aj.)

Předkládané práce má vhodnou strukturu, nelze však opomenout ani její určité rezervy. Hlavním problémem je podcenění teoretické části, která je jen stručná a též její provázanost s empirií je spíše nahodilá a omezuje se na to, že je na vybraných místech citována síťová teorie. Empirická část sklouzala k popisnosti, když bylo příliš mnoho prostoru věnováno interpretaci jednotlivých otázek z dotazníkového šetření (kapitola 6) a jen málo závěrečným pokusům o nalezení hlubších geografických souvislostí (kapitola 7). Na druhou stranu práce měla i svá silnější místa, a tudíž ji mohu doporučit k obhajobě.

Otázky k obhajobě

- 1) Liší se nějak imigranti, kteří se usadili ve velkých městech Ústeckého či Karlovarského kraje, od těch, kteří mířili do podkrušnohorských či pohraničních obcí?
- 2) Co vedlo některé respondenty k tomu, že se z Ústeckého kraje odstěhovali do regionálních center na druhém konci republiky (Č. Budějovice, Brno, Ostrava)?
- 3) Lze poznatků z této práce nějak využít v praxi (například při formulaci integračních strategií)?

Datum: 2. 7. 2015

Autor posudku: Jiří Hasman

Podpis: